

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра економіки будівництва



Проректор з навчально-методичної роботи

/ Г.М. Тонкачєв /

квітня 2021 року

**НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ**

**Ціноутворення, управління та документообіг у будівництві**

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
051	Економіка

Розробники:

Гриценко О.С., к.т.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Запєчна Ю.О., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Белєнкова О.Ю., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Вахович І.В., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки будівництва

протокол № 8 від "18" березня 2021 року

Завідувач кафедри

(підпис)

(Стеценко С.П.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено НМКС:

протокол № 8 від "21" квітня 2021 року

Голова НМКС

(підпис)

(Шпакова Г.В.)

(прізвище та ініціали)

### ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності (спеціалізації)	Форма навчання: <b>денна/вечірня</b>										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Лр	Пз	КП	КР	РГР	Контр.			
051	Економіка	<i>5,0</i>	<i>150</i>	<i>60</i>	<i>20</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	

## Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у вивченні аспірантами економічних, організаційних та правових аспектів економічної діяльності будівельних підприємств, поглиблене вивчення спеціалізованих навиків управління, планування, оцінки діяльності у сфері будівництва для застосування в теоретичних та експериментальних дослідженнях за вибраною темою дисертації, формуванні в аспірантів системи знань економіки, організації та управління проектуванням у будівництві, розроблення проектно-кошторисної документації, визначення вартості проектування та моделювання проектних робіт.

Завдання дисципліни полягає у тому, щоб поглибити знання аспірантів в області економічної, виробничо-господарської та підприємницької діяльності у будівництві, познайомити зі спеціалізованою інструктивно-нормативною, та законодавчою літературою з питань економіки будівництва, навчити економічно обґрунтовувати рішення з фахової діяльності, обирати шляхи найефективнішого використання матеріально-технічних, трудових і фінансових ресурсів у будівництві.

Робоча програма містить витяг з навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має здобути аспірант, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок аспіранта, роз'яснення деяких аспектів організації навчального процесу, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання. Абсолютну більшість позицій зі списку розміщено на Освітньому сайті КНУБА або ж за цією адресою містяться посилання на ці джерела та літературу в інтернеті. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідуваності занять.

### Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

<b>Інтегральна Компетентність (ІК)</b>	Здатність розв'язувати складні комплексні проблеми в області професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає поглиблене переосмислення існуючих та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, що характеризується комплексністю і системністю професійних здібностей.
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Здатність до саморозвитку, самовдосконалення, самостійно здобувати і використовувати нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не

	пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд, спілкуючись із науковою спільнотою, здатність використовувати поглиблені теоретичні та практичні знання, частина яких знаходиться на передовому рубежі даної науки.
<b>Фахові (Спеціальні) компетентності спеціальності (СК)</b>	<p><b>СК02.</b> Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки.</p> <p><b>СК03.</b> Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.</p> <p><b>СК07.</b> Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.</p>
<b>Програмні результати навчання</b>	
<b>За загальними та загально-професійними компетентностями</b>	<p><b>РН01.</b> Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p><b>РН02.</b> Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.</p> <p><b>РН04.</b> Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p><b>РН06.</b> Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p><b>РН08.</b> Організовувати та вести науково-дослідну роботу з обраної наукової спеціальності, ефективно працювати самостійно або в групі, управляти колективом, впливати на формування цілей команди, соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення цілей напрямку, вирішувати проблемні ситуації, на основі принципів доброчесності та відповідальності за успішний кінцевий особистий та командний результат.</p>

	<b>PH10.</b> Розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної, дослідницько-інноваційної та/або науково-педагогічної діяльності за фахом та продукувати нові ідеї та методи, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі.
--	---

### **Програма навчальної дисципліни**

#### **Змістовий модуль 1. Основні поняття та визначення, структура ціноутворення, управління та документообіг в будівництві**

**Змістовний модуль 1.1. Кошторисне нормування і ціноутворення у будівництві. Види та порядок складання кошторисної документації на етапах інвесторської документації, договірної ціни та взаєморозрахунків за виконані роботи.**

Тема 1. Державне регулювання та саморегулювання в області будівельної діяльності в Україні. Кошторисне нормування і ціноутворення у будівництві. Нормативна база.

Тема 2. Види та порядок складання інвесторської кошторисної документації.

**Змістовний модуль 1.2. Договірні відносини та взаєморозрахунки у будівництві. Складання кошторисної документації за міжнародними стандартами. Види та порядок складання кошторисної документації на етапах інвесторської документації, договірної ціни та взаєморозрахунків за виконані роботи. Тендери у будівництві**

Тема 1. Договірні відносини у будівництві. Види та порядок складання договірної ціни. Взаєморозрахунки за виконані роботи. Складання кошторисної документації на етапах інвесторської документації, договірної ціни та взаєморозрахунків за виконані роботи.

Тема 2. Тендери у будівництві: види, розвиток, головні проблеми. Складання кошторисної документації за міжнародними стандартами

**Змістовний модуль 2. Економіка проектування у будівництві.**

**Змістовний модуль 2.1. Основні засади економіки проектування в будівництві.**

Тема 1. Порядок проектування в будівництві. Система організації проектування будівництва підприємств, будівель та споруд. Види проектних організацій.

Тема 2. Ціноутворення на проектні роботи. Кошторисна відомість проектних робіт за нормативними методами. Кошторисна вартість проектних робіт калькуляційним методом.

Тема 3. Методика визначення вартості проектно-вишукувальних робіт за калькулюванням витрат. Моделювання проектного виробництва. Традиційні та новітні технології в проектуванні. Контроль якості виконання проектних робіт.

**Змістовний модуль 2.2. Склад та зміст проектно-документації.**

Тема 1. Передпроектні роботи. Стадії проектування. Склад техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) та техніко-економічного розрахунку (ТЕР) .

Тема 2. Склад ескізного проекту (ЕП). Склад проекту (П).

Тема 3. Склад робочого проекту (РП).

### **Змістовний модуль 3.**

#### **Надання навичок з ціноутворення, управління і документообіг у будівництві (практичні заняття).**

##### **Теми практичних занять**

№	Назва теми
1	Державне регулювання та саморегулювання в області будівельної діяльності в Україні
2	Кошторисне нормування і ціноутворення у будівництві. Нормативна база.
3	Види та порядок складання інвесторської кошторисної документації.
4	Договірні відносини у будівництві. Види та порядок складання договірної ціни
5	Взаєморозрахунки за виконані роботи.
6	Складання кошторисної документації на етапах інвесторської документації, договірної ціни та взаєморозрахунків за виконані роботи.
7	Тендери у будівництві: види, розвиток, головні проблеми
8	Складання кошторисної документації за міжнародними стандартами
9	Організація, порядок, стадії будівельного проектування підприємств.
10	Методи визначення вартості будівельного проектування.
11	Принципи і норми проектування об'єктів.
12	Збірник цін на проектні роботи для будівництва. Розрахунок вартості будівництва калькуляційним методом.
13	Розроблення сітьової моделі проектування будівництва підприємства проектно-вишукувальною організацією.
14	Управління проектуванням будівництва підприємств, будівель та споруд.
15	Контроль якості будівельного проектування.
16	Склад та зміст проектної документації

##### **Методи контролю та оцінювання знань аспірантів**

###### **Політика щодо академічної доброчесності**

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку аспіранта він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

## **Політика щодо відвідування**

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантури і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

## **Методи контролю**

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

**Тестове опитування** може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

**Індивідуальне завдання** підлягає захисту аспірантом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, аспіранти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку залікової сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – заліку. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

**Підсумковий контроль** здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий (заліковий) – 40 % семестрової оцінки.



## Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне оцінювання			Модульні й контроль (тестове завдання)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
15	15	30	40	100

## Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	<b>A</b>	Зараховано
82-89	<b>B</b>	
74-81	<b>C</b>	
64-73	<b>D</b>	
60-63	<b>E</b>	
35-59	<b>FX</b>	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	<b>F</b>	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до аспірантів на початку вивчення дисципліни.

### Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у

матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

### **Методичне забезпечення дисципліни**

1. Стеценко С.П. Складання інвесторської кошторисної документації за укрупненими показниками: метод. вказівки до виконання контрольн. роботи та економічної частини дипломних проектів освітньо-кваліфікаційних рівнів "бакалавр" та "магістр" спец. 192 "Буд-во та цивільна інженерія" галузь знань 19 "Архітектура та буд-во"/С.П.Стеценко, А.Ф.Гойко, К.В.Ізмайлова, О.С.Гриценко, О.Ю.Беленкова ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт.-Київ:КНУБА,2018 .-22 с.
2. Ізмайлова К.В., Беленкова О.Ю. Методичні вказівки до контрольної роботи «Аналіз економічного стану будівельного підприємства» К.: КНУБА, 2015. -16 с.
3. Ізмайлова К.В., Беленкова О.Ю. Економіка будівництва. «Розрахунок та розподіл колективного фонду оплати праці комплексної бригади будівельників» Методичні вказівки до індивідуальної роботи . К.: КНУБА, 2010.-12с.
4. Гриценко О.С., Шевчук К.І., Вахович І.В., Гриценко Ю.О. Моделювання проектних робіт для будівництва: навчальний посібник.- К:КНУБА, 2010.-124 с.

### **Рекомендована література**

#### **Базова**

1. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва»
2. ДСТУ-Н Б Д.1.1-2:2013 «Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва»
3. ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 «Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва»
4. ДСТУ-Н Б Д.1.1-4:2013 «Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва»
5. ДСТУ-Н Б Д.1.1-5:2013 «Настанова щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди і інші витрати у вартості будівництва»
6. ДСТУ-Н Б Д.1.1-6:2013 «Настанова щодо розроблення ресурсних елементних кошторисних норм на будівельні роботи»
7. ДСТУ Б Д.1.1-7:2013 «Правила визначення вартості проектновишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво»
8. ДСТУ-Н Б Д.1.1-9:2013 «Настанова щодо визначення вартості та трудомісткості робіт з перевезення будівельних вантажів власним

автомобільним транспортом будівельних організацій при складанні договірної ціни та проведенні взаєморозрахунків за обсяги виконаних робіт.

9. Гойко А.Ф., Ізмайлова К.В., Гриценко О.С., Гриценко Ю.О., Беленкова О.Ю. Складання кошторисної документації за допомогою укрупнених показників: Навчальний посібник. К.: КНУБА, 2010. – 140 с.
10. Гойко А.Ф., Дудіна Е.В., Ізмайлова К.В. Економіка будівництва. Тести, задачі, питання. Навчальний посібник. К. КНУБА. 2008.
11. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз у будівництві. Навчальний посібник.. К.: “Кондор”. 2006 р.
12. ДСТУ ISO 9004-2001 “Система управління якістю. Настанови щодо поліпшення діяльності”.
13. ДСТУ ISO 9004-2001 “Система управління якістю. Основні положення та словник”.
14. Міжнародний стандарт ISO 9004-2001 “Quality management system – Fundamentals and vocabulary ”.
15. Міжнародний стандарт ISO 9004-2001 “Quality management system. Requirements”.
16. Ціноутворення в будівництві. Інпроект, 2019, 2020.

#### **Допоміжна**

1. Про підприємства в Україні: Закон України // зі змінами і доповненнями
2. Про господарчі товариства: Закон України // зі змінами і доповненнями
3. Про банкрутство: Закон України // зі змінами і доповненнями
4. Про систему оподаткування: Закон України // зі змінами і доповненнями
5. Про оподаткування прибутку підприємств // зі змінами і доповненнями
6. Положення Національного банку України “Про кредитування”
7. Кодекс законів про працю України.
8. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок»
9. Закон України «Про планування і забудову територій»
10. Закон України «Про Державний бюджет України на 2015 рік»

#### **4. Інформаційні ресурси**

1. Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури: <http://org2.knuba.edu.ua>.
2. Бібліотека КНУБА. URL <http://library.knuba.edu.ua/>
3. <https://www.pmi.org/pmbok-guide-standards/foundational/pmbok>
4. <http://zillion.net/>
5. <https://www.psychologos.ru/articles/view/transaktnyy-analiz>